

متن پرسش

سلام علیکم: وقتتون بخیر استاد عزیز: استاد مشکلی که در فضای فلسفه و مباحث فلسفی برای مبتدی ایجاد می‌شود، تشتت اصطلاحات است و فیلسوف یکبار لفظی را برای معنایی و بار دیگر برای معنا دیگر به کار می‌برد، استاد اگر امکانش هست این اصطلاحات را در دستگاه فلسفی صدرا و شرح حضرتعالی بر آثار صدرا را تبیین فرمایید: ۱. اعتباری: وجود ذهنی صرف؟! ۲. انتزاعی: وجودی که خارجی است و وجود ذهنی هم می‌تواند داشته باشد؟! مثلا در بحث حرکت جوهری می‌فرمایید: در خارج دو شیء به نام جوهر و عرض نداریم بلکه عندتحلیل العقل مثلا سیب به جوهر و عرض تقسیم می‌شود این جوهر و عرض اعتباری اند یا انتزاعی؟ ۳. ماهیت: چیستی و کم و کیف اشیاء؟! و اینکه بیان می‌شود ماهیات اعتباری اند یعنی وجودی ذهنی هستند؟ و واقعیت خارجی ندارند؟! ۴. و مطلب آخر: در جایی از بحث حرکت جوهری فرمودید: وجود به واجب و ممکن تقسیم می‌شود و ممکن به ذاتی و عرضی و فرمودید ممکن وجودش رو از واجب می‌گیرد ولی عرض ظهور جوهر است در صورتی که طبق آخر بحث برهان صدیقین به وحدت شخصیه وجود رسیدیم و ذکر شد که وجودی جزء وجود حضرت احدیت نیست و همه ظهور او هستند! پس ممکن هم ظهور واجب است همانطور که عرض ظهور جوهر است؟*استاد جان احتمالا از بیان سوال بنده؛ متوجه مشوش بودن ذهنم از نبود اصطلاح واحد شده اید برای رهایی از این تشویش و بهم ریختگی ذهنی لطفا موارد فوق را تعریف کنید. با تشکر از صبرتون

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: معنی این اصطلاحات را باید با طیّ مقدمات بیابید. به همین جهت سیر مطالعاتی سایت به‌خصوص بحث «برهان صدیقین» پیشنهاد می‌شود. جناب آقای دکتر دینانی کتاب‌هایی تحت عنوان «اصطلاحات فلسفی» دارند، می‌توانید به آن رجوع فرمایید. موفق باشید